Association of International NGOs in Nepal

An informal network of INGOs working in Nepal

http://www.ain.org.np

मितिः भदौ १७, २०७६

श्री अन्तर्राष्ट्रिय आर्थिक सहायता तथा समन्वय महाशाखा,

अर्थ मन्त्रालय,

सिंहदरबार ।

विषय : सहायता सूचना प्रणालीको सम्पूर्णता सम्बन्धमा ।

श्री प्रमुखज्यू,

विकास सहायता नीति, २०७६ को नीति ३.१०.१० ले पनि “राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाले *आफ्नै प्रयासमा* अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायताको परिचालन गर्दा प्रचलित कानूनबमोजिम समाज कल्याण परिषद् मार्फत हुनेछ ।” त्यस्तै, नीति ३.१०.४ ले “राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाले अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायता ... अर्थ मन्त्रालयमा रहेको सहायता सूचना प्रणालीमा *दोहोरो नपर्ने* गरी प्रविष्ट गर्नु पर्नेछ ।” भन्ने व्यहोरा उल्लेख छ । यस व्यवस्थाले अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाले नेपाल बाहिरका दातृ निकाय तथा अन्य श्रोतबाट ल्याएको श्रोत सहायता सूचना प्रणालीमा अलग्गै प्रविष्ट गर्नुपर्ने देखिन्छ । यस विवरणलाई अर्थ मन्त्रालयबाट प्रकाशित विकास सहायता प्रतिवेदन २०१७/१८ को अनुसूची ९ मा प्रकाशित गरेको पाइन्छ । अर्थ मन्त्रालयको यस कामको एआईएन सह्राना गर्दछ । एआईएनले आफ्ना सदस्यहरुलाई सहायता सूचना प्रणाली (आईएमस) मा सूचना राख्न निरन्तर अनुरोध गर्दै आएका छौं । सहायता सूचना प्रणालीलाई अझ बढी प्रभावकारी बनाउन एआईएन अन्तर्राष्ट्रिय आर्थिक सहायता तथा समन्वय महाशाखा, अर्थ मन्त्रालय समक्ष निम्न कुराहरु अनुरोध गर्न चाहान्छ :

१. नेपालको संविधानको धारा ५१ (ञ) १४ मा अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाको स्थापना, सञ्चालन, नियमन र व्यवस्थापनकालागि एकद्वार प्रणाली अपनाउने कुरा उल्लेख छ । समाज कल्याण ऐन २०४९

बमोजिम स्थापित समाज कल्याण परिषद् नै अगैससका निमित्त एकद्वार प्रणाली सुनिश्चित गर्ने निकाय देखिन्छ । एकद्वार प्रणालीको संवैधानिक सिद्धान्तलाई अनुसरण गर्दा परिषद्लाई नै सशक्त बनाउने नेपाल सरकारको दायित्व देखिन्छ । अगैससले नेपालमा परिचालन गर्ने सवै श्रोत र कामको एकै नियामक निकायले अभिलेख राख्ने, एकै किसिमको प्रतिवेदन ढाँचाहरुलाई अर्थ मन्त्रालय र समाज कल्याण परिषद्ले प्रयोग गर्ने र सो को आधारमा वार्षिक रुपमा प्रतिवेदन प्रकाशित गर्ने हो भने तथ्याङ्कगत त्रुटीहरु हुन जाँदैनन् । **यस सम्बन्धमा श्री अन्तर्राष्ट्रिय आर्थिक सहायता तथा समन्वय महाशाखा र समाज कल्याण ऐन २०४९ अर्न्तगत गठित समाज कल्याण परिषद् विच आवश्यक समन्वय हुनुपर्ने देखिन्छ ।** विकास सहायता नीति २०७६ को नीति नं. ३.१०.६ मा "नियामक निकायले यस्ता संस्था (अगैसस) हरुले सञ्चालन गरेका आयोजनाहरुको विद्युतीय नक्सांकन तयार गर्नेछ।" भन्ने समेत व्यवस्था भएकाले संघीय सरकारका यी दुई निकायका विचमा कार्यगत सम्बन्ध हुनुपर्ने अपरिहार्य देखिएको छ । अगैससले आफ्ना प्रगति प्रतिवेदनहरु प्रत्येक ६, ६ महिनामा समाज कल्याण परिषद्मा बुझाउने र त्यसै गरी आर्थिक तथा लेखापरीक्षण प्रतिवेदन वार्षिक रुपमा बुझाउने भएकाले सो को समेत विद्युतीय अभिलेख राख्न उपयुक्त देखिन्छ ।

२. अर्थ मन्त्रालयबाट प्रकाशित विकास सहायता प्रतिवेदन २०१७/१८ को अनुसूची १२ मा स्थानीय विकासका साझेदारबाट श्रोत प्राप्त गरी अगैससले कार्यान्वयन गर्ने परियोजनाको सूची दिइएको छ । उक्त सूचीमा अगैसस मात्र नभईकन केमोनिक्स इन्टरनेशनल, डेलोइट कन्सल्टिंग जस्ता कन्ट्रयाक्टर (ठेकेदार वा परियोजना कार्यान्वयकर्ता) हरु समेत सूचीकृत छन् । विकास सहायता प्रतिवेदनमा उल्लेखित सूचनाको आधारमा अगैससहरुले बढि रकम परिचालन गरे भन्ने सम्बन्धमा राष्ट्रिय पत्रपत्रिकामा समाचारहरु छापिएको सन्दर्भमा अर्थ मन्त्रालयले अलग अलग सूचना (desegregated data) प्रकाशित गर्नु उपयुक्त हुन्छ । **अगैससहरु नाफा नकमाउने उद्देश्यले एक देशको कानून अन्तर्गत स्थापित भइ अन्य देशमा कार्य गर्ने भएकाले उनीहरुको प्रकृति ठेकेदार फर्महरु भन्दा अलग हुन्छ त्यसैले अगैससको सूची भित्र ठेकेदार फर्महरुलाई संलग्न नगर्न अनुरोध गर्दछौं ।**

३. नेपालमा हाल अगैससहरु समाज कल्याण परिषद्सँग मात्र आवद्ध नभई केही विषयगत मन्त्रालयसँगको सिधै समझौता बमोजिम पनि काम गर्दछन् । **एआइएनका सदस्य संस्थाहरु भिएसओ, एसएनभि, हेल्भेटास नेपाल सरकारको अर्थ वा अन्य मन्त्रालयबाट सिधै अनुमती लिई वा समझौता गरी कार्य गर्ने गरेको हुँदा उनीहरुको विवरण पनि नदोहोरिने गरी सहायता सूचना प्रणालीमा प्रविष्ट गर्न उपयुक्त हुन्छ ।**

४. नेपालका राष्ट्रिय गैससले पनि अन्ताराष्टिय दातृ निकायबाट सोझै विकास सहायता प्राप्त गरि परिचालन गर्ने गरेका छन् । महालेखा परीक्षकको कार्यालयले प्रकाशन गरेको कार्यमूलक लेखा परीक्षण प्रतिवेदन, २०७४/७५ ले पनि उक्त कुरा इङ्गित गरेको छ । अर्थ मन्त्रालयको सहायता सूचना प्रणालीले हालसम्म राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थालाई सूचना प्रविष्ट गर्ने अवसर प्रदान गरेको छैन । राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाका निमित्त हालसम्म समाज कल्याण परिषद्बाट पूर्व स्वीकृति लिने एक मात्र व्यवस्था हो । **विदेशी दातृ निकायबाट सोझै श्रोत ल्याउने राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाको पनि प्रभावकारी उपस्थिति**

भएकाले समाज कल्याण परिषद् मार्फत वा सोझै सहायता सूचना प्रणालीमा राष्ट्रिय गैससलाई पनि आफ्ना विवरण प्रविष्ट गर्ने अवसर मिलाउनु उपयुक्त हुन्छ ।

५. अगैससहरुले आफ्नो मुख्य कार्यालयबाट प्राप्त गर्ने श्रोत सवै परियोजना केन्द्रीत नभई अगैससको मुख्य कार्यालयले क्षमता अभिवृद्धि वा इन्नोभेसन/नविनता/नमूना कार्यक्रमका निमित्त पनि श्रोत प्राप्त गर्ने भएकाले सहायता सूचना प्रणालीमा "नविनता वा इन्नोभेसन परियोजना" वा "अन्य कार्यक्रम" का रुपमा प्रविष्ट गर्ने व्यवस्था मिलाउनुपर्ने ।

एआईएन र यसका सदस्यहरु नेपाल र नेपालीको विकास प्रति प्रतिबद्ध भएको व्यहोरा दोहोर्याउन चाहान्छौं । हामी नेपालको संविधान र कानून बमोजिम पारदर्शीता, उत्तरदायित्व, एवं कानूनको शासनमा पूर्ण प्रतिबद्ध भएको व्यहोरा विनम्रताका साथ अनुरोध गर्न चाहान्छौं ।

भवदीय,

अच्युत लुइटेल

अध्यक्ष

बोधार्थ :

१. श्री महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय, सिंहदरबार ।

२. श्री समाज कल्याण परिषद्, हरिहरभवन, ललितपुर ।

३. श्री गैरसरकारी संस्थाहरुको महासंघ नेपाल, बुद्धनगर ।